

K.S.S.E. BOARD BANGALORE.
S.S.L.C. EXAMINATION MODEL QUESTION PAPER
(REGULAR PRIVATE)

Subject - FIRST LANGUAGE -- MARATHI (08M)

Time - 3 hrs.

Total questions - 64

Total marks - 125

विभाग 'A' - गद्य पद्यांशावर आधारित.

प्रश्न - 1. खालील प्रश्नांची उत्तरे प्रत्येकी एका वाक्यात लिहा. 16×1=16

- 1) आंबेडकर कोणत्या नियतकालिकाचे संस्थापक होते?
- 2) आंबेडकरांनी दिवसातील किती तास अभ्यास केला?
- 3) निरंजन बुवाच्या मठात काकूंना काय म्हणत असत?
- 4) गुलजार यांचे नाव काय?
- 5) पक्षाघात थोडा बरा झाल्यावर फुल्यांनी कोणते अर्धवट पुस्तक लिहून पूर्ण केले?
- 6) 'हिमालयाची सावली' हे नाटक कोणी लिहीले आहे?
- 7) उत्तम कांबळेच्या आईचे नाव काय?
- 8) उत्तम कांबळेना रोज किती भाकरी खायला मिळे?
- 9) बेळगाव काँग्रेस अधिवेशनाचे अध्यक्ष कोण होते?
- 10) गंगुबाई हनगलांचे निधन केंव्हा झाले?
- 11) विरहिणी म्हणजे काय?
- 12) रामदेवरायाच्या दरबारात असणाऱ्या तीन कवी बंधूंची नावे काय होती?
- 13) 'तलवार' हा शब्द कशाला उद्देशून म्हटला आहे?
- 14) देश भक्ताचा धर्म कोणता?
- 15) अमीर गरीब कसे राहावेत?
- 16) वेल कोठे चढते?

प्रश्न - 2. दोन तीन वाक्यात उत्तरे लिहा. 13×2=26

- 17) 'अनंत शक्ती परमेश्वर' चे तात्पर्य काय?
- 18) 'विद्या महासागरासारखी आहे' म्हणजे काय?
- 19) दुकानदाराला आश्चर्य का वाटले?
- 20) राखीने दिलेले झाड का वाढत नसे?
- 21) केशव मेश्राम यांनी कोणता मनसुबा केला होता?
- 22) सावित्रीबाई चार वर्षांची झाली तेंव्हा त्यांची आई काय म्हणाली?
- 23) उत्तम कांबळेच्या आईचा चेहरा गंभीर का झाला?
- 24) चांगला शकून सांगण्यासाठी ज्ञानेश्वर कावळ्याला काय काय देऊ करतात?
- 25) शिशुपालाच्या रक्षणासाठी कोण कोण आले आहे?
- 26) 'भगवंत भुकेला भक्तीचा पाहुणा' संदर्भासह स्पष्ट करा?
- 27) समाजसेवक कोणत्या भावनेने सेवा करतात?
- 28) तरुण कसा असला पाहिजे? का?
- 29) पृथ्वीने तप कसे केले?

प्रश्न - 3. खालील प्रश्नांची उत्तरे पाच-सहा वाक्यात लिहा. 10×3=30

- 30) लेखकाने काकूंना कामावरून काढून का टाकले?
- 31) लेखकाने छत्री किती रुपयाला विकत घेतली? आपण छत्री दुसऱ्यासाठी विकत घेतो असे लेखक का म्हणतात?
- 32) खेड्यात रात्रही लवकर होते व दिवसही लवकर उगवतो. असे का म्हटले आहे?
- 33) तात्यांच्या घरात धुसफूस का वाढली? त्यावर त्यांनी कोणता उपाय सुचविला?
- 34) गंगुबाईंना कोणकोणत्या पुरस्कार व उपाध्यांनी सन्मानित केले?
- 35) माणसाला येणारी दुखणी आणि पाहुणे यातील साम्य कवीने कसे सांगितले आहे?
- 36) 'धुळीचे मला भूषण आहे' असे पृथ्वी का म्हणते?
- 37) हिरव्या तृणपात्याचा सत्कार का व कसा केला?
- 38) धरण कवितेतील स्त्रीच्या परिस्थितीचे वर्णन करा?
- 39) माहेरच्या वैभवाचे वर्णन कसे केले आहे?

प्रश्न - 4. खालील प्रश्नांची उत्तरे आठ ते दहा वाक्यात लिहा. 5×4=20

- 40) वसईमध्ये किती लाखाचा मुलुख होता? माणकर, आजूरकर, मोरे सरदारांनी काय केले?
- 41) 'मदर्स युनियन' या संस्थेची माहिती द्या.
- 42) आदर्श गुरुशिष्याची लक्षणे लिहा.
- 43) 'हिरवे सपान' म्हणजे काय? ते कसे फुलते?
- 44) न संपणाऱ्या कष्टांची माळ कोठून जाते? स्त्रिया स्वतःला कसे समजावतात?

विभाग 'B' - व्याकरणावर आधारित

प्रश्न - 5. खाली दिलेल्या पर्यायातून योग्य उत्तर निवडून लिहा. 10×1=10

- 45) 'प्रीत्यर्थ' या शब्दाचा संधी विग्रह असा होतो.
अ) प्रीती + अर्थ   ब) प्रीती + इर्थ
क) प्रीती + र्थ   ड) प्रीत्य + अर्थ
- 46) 'राजाने राजवाडा बांधला' हे या प्रयोगाचे उदाहरण आहे.
अ) कर्तरी   ब) कर्मणी
क) भावे   ड) या पैकी नाही
- 47) पुढीलपैकी भूतकाळी वाक्य हे आहे.
अ) काय छान आहे हे फूल!   ब) किती सुंदर होता तो देखावा!
क) काय सुरेल गीत गाते ती!   ड) किती उंच मनोरा आहे हा!
- 48) चोराच्या मनात हे म्हणीतील हे या ठिकाणी असणारा शब्द.
अ) चांदणे   ब) काळोख

- क) सावकाराचे घर   ड) पोलीस
- 49) 'प्रवास करताना त्याला खूप अनुभव आले' या वाक्याचा प्रकार हा आहे.
 अ) मिश्र वाक्य   ब) संयुक्त वाक्य
 क) केवळ वाक्य   ड) आज्ञार्थी वाक्य
- 50) 'आधुनिक विचारांचा दृष्टीकोन असलेला' याला एक शब्द आहे.
 अ) पुरोगामी   ब) प्रतिगामी
 क) ऊर्ध्वगामी   ड) अधोगामी
- 51) 'तो सरसर झाडावर चढला' यातील 'सरसर' या शब्दाची जात ही आहे.
 अ) क्रियापद   ब) क्रियाविशेषण
 क) उभयान्वयी अव्यय   ड) केवळप्रयोगी अव्यय
- 52) पुढील शब्दातील तत्सम शब्द हा आहे.
 अ) पाय   ब) सासू
 क) पृथ्वी   ड) गाव
- 53) 'अनुरूप' या शब्दाचा विरुद्धार्थी शब्द हा आहे.
 अ) कुरूप   ब) सुरूप
 क) विरूप   ड) बेरूप
- 54) बेंगळूरचे नवीन नाव बेंगळूरू असे आहे. यातील बेंगळूरूला हे चिन्ह वापरावे.
 अ) दुहेरी अवतरण   ब) अर्धविराम
 क) एकेरी अवतरण   ड) उद्गारवाचक

प्रश्न - 6. पुढील दोन पदातील संबंध ओळखून तिसऱ्या पदाशी जुळणारा शब्द लिहा. $4 \times 1 = 4$

- 55) मुलगा : सून :: दीर :
- 56) चातुर्मास : त्रिदशमा समास :: रक्तचंदन :
- 57) सोने : कनक :: ब्राह्मण :
- 58) प्रथमा : प्रत्यय नाही :: अष्टमी :

प्रश्न - 7. सूचनेप्रमाणे पुढील प्रश्न सोडवा.

$3 \times 2 = 6$

- 59) 'मन प्रसन्न करणारी दुधाच्या सायीसारखी दाट शांतता पसरली होती.' अलंकार ओळखून लक्षणे सांगा.
- 60) 'तुजविन करुणा हे कोण जाणेल माझी' गण पाडून वृत्त ओळखा.
- 61) पुढील वाक्यप्रचारांचा अर्थ सांगून वाक्यात उपयोग करा.
 1) हस्तगत करणे
 2) पानउतार करणे

विभाग 'C' - रचना (लेखन) आधारित

प्रश्न - 8. 62) खालीलपैकी एका विधानाचा कल्पना विस्तार करा. 1×3=3

- 1) सत्य मेव जयते
- 2) यत्न तो देव जाणावा

प्रश्न - 9. 63) 1) योग व व्यायामाचे महत्व सांगणारे लहान भावास / बहिणीस पत्र लिहा.

किंवा 2) हायस्कूल मधील लिपिकाच्या जागेकरिता अर्ज लिहा. 1×5=5

प्रश्न - 10. 64) खालील पैकी एका विषयावर पंधरा ते वीस ओळी निबंध लिहा. 1×5=5

- 1) मी केलेली सहल.
- 2) स्वच्छ-भारत अभियान.
- 3) आमचे राष्ट्रीय सण.

Prepared by - shri. S. B. Gurav, Sanmati Vidya Mandir Sidanal, Tal. Chikodi
Dist. Belagaum. Mob. 9980051818.
